

Eugen Warming fylder 175 år

Dansk botaniks måske allerstørste skikkelse, Eugen Warming (Johannes Euge-nius Bülow Warming) fylder 175 den 3. november i år. Warming var søn af præ-sten på Vadehavssøen Mandø og fødtes her i 1841. På huset, der dengang var præstebolig, ses i dag en mindetavle for ham.

Claus Helweg Ovesen

En senere tids mindre prominente botaniker betragter med ærefrygt mindetavlen på huset på Mandø, hvor Warming blev født.

Warmings utrolige alsidighed, hans nyskabende evner, produktivitet og initiativrigdom imponerer stadig i dag 92 år efter hans død i 1924. At han ud over sin forskning og undervisning også havde blik for betydningen af beskyttelse af natur og planteliv og selv tog initiativer på dette område føjer yderligere en alen til hans store format. Inspiration til dette kom fra en anden fremtrædende vegetationsforsker, den tyske Hugo Conwentz, som Warming inviterede her til landet til en foredragsaften i 1906 fælles for både botanisk, naturhistorisk og geologisk forening. Conwentz drog på sin skandinaviske rejse videre til Sverige, og hans foredrag her gav inspiration til oprettelse af de første, svenske nationalparker – tiden har været moden til, at man nu gik i gang med naturbeskyttelse!

Warming er og var

- internationalt mest berømt som planteøkologiens far; *Oecology of Plants* udkom på engelsk i 1909
- pioner indenfor udforskning af dansk og grønlandsk vegetation; skrev en række monografier om danske vegetationstyper, bl.a. skove og kyster
- forfatter til "Haandbog i den systematiske Botanik", som fra dansk blev oversat til adskillige store sprog, bl.a. til tysk og russisk. Bogen blev stadig brugt af biologistuderende i 1960'erne, hvor en gruppe af dem tog initiativ til et genoptryk

- betydelig inden for forskning i morfologi og planteanatomi bl.a. med en afhandling om planternes "æg" – altså frøanlæg. Her introduceres termerne for sædighedsforhold: hypogyn, perigyn og epigyn.
- en dygtig tegner, der i vidt omfang selv illustrerede sine afhandlinger og bøger
- fremtrædende i udforskning af Sydamerikas planteliv. Dette blev udført, da han som ung besøgte og bistod palæontologen P. W. Lund i Lagoa Santa i Brasilien. Han skrev bl.a. en stor afhandling om de mærkelige, algelignende blomsterplanter *Podostemonacée*erne, som han fandt i vandfald og floder i Brasilien
- pioner inden for botanisk og i øvrigt naturvidenskabelig naturfredning i Danmark – oprettede og var første formand for "Udvalget for Naturfredning" og tog bl.a. initiativ til de stadig eksisterende fredninger af Råbjerg Mile og Borris Hede
- fremtrædende medlem af Det kongelige danske Videnskabernes Selskab. Han kan ses i forgrunden af P. S. Krøyers berømte maleri "Et møde i Videnskabernes Selskab" (1897).

Videnskabernes Selskab" (1897).

- selvfølgelig aktiv i Dansk Botanisk Forening og Dansk Naturhistorisk Forening

Dansk Botanisk Forening fejrede 1991 Warming med et seminar i anledningen af hans 150 års fødselsdag. Indlæg fra denne dag blev samlet i et særnummer af URT, hvor alle aspekter af Warmings indsats blev belyst. Warmings barnebarn, historikeren Signe Prytz, der bl.a. havde holdt tale ved morforældrenes guldbryllup, deltog som betydningsfuld gæst i seminaret. Hun har skrevet meget læseværdige biografier om både Warming og hans hustru. Ved den festlige 150-års fejring blev busten af Warming foran det daværende Botaniske Laboratorium, Gothersgade 140, laurbærkransen, og et hyldestdigt forfattet af Henning Adersen blev oplæst ved samme lejlighed.

Litteratur:

Prytz, Signe (1984): Warming – botaniker og rej-sende. Lyngby, Bogan.

Grøntved Christiansen, S. og Ib Friis, (1991): Eu-gen Warming og botanikken. URT 1991:5.

Udsnit af P. S. Krøyers maleri "Et møde i Videnskabernes Selskab" 1897. Warming sidder med hånden på ryggen i forgrunden af billedet. Selskabet bestod som det ses af lutter ældre herrer dengang!

